

แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาอิน เตียสายอัสติกะ

นาย อูกร รัตนภักดิ์

006647

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาปรัชญา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

THE CONCEPT OF THE WORLD IN ORTHODOX INDIAN PHILOSOPHY

Mr. Udorn Ratanapakdee

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

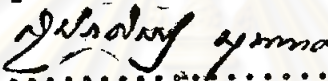
Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวความคิดเรื่องโลกในปรัชญาอินเดียสายอัสติกะ
โดย นาย อุดร รัตนภักดิ์
แผนกวิชา ปรัชญา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ณ รั้งมี

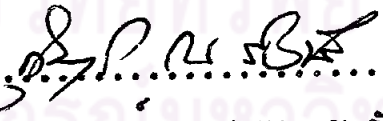
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์กิริติ มุญแจอ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิจิตร เกตวิสิษฐ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ณ รั้งมี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อนิสิต
อาจารย์ที่ปรึกษา
แผนกวิชา
ปีการศึกษา

แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาอิน เตียสายอัสติกะ
นาย อุดร รัตนภักดิ์
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ณ รั้ง
ปรัชญา
๒๕๒๑

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายในการ วิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาแนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาอิน เตียสายอัสติกะว่า มีทรรศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไรบ้าง มีความสัมพันธ์กับเรื่องอื่น ๆ มากน้อยแค่ไหน มีวิธีการพิสูจน์ความมีอยู่ของโลกใต้อย่างไร และสามารถพิสูจน์หรือ ยืนยันได้จริงหรือไม่

ผลของการ วิจัยนี้ทำให้ทราบว่า แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาอิน เตียสายอัสติกะนั้น เชื่อว่า โลกเป็นสิ่งที่มิได้อยู่จริง มีการสร้างขึ้น ดำรงอยู่ และเสื่อมสลายไป แต่แนวความคิดตลอดจนวิธีการศึกษาหาความจริงหรือข้อพิสูจน์ใน เรื่องนั้นนั้นแตกต่างกันไป ตามทรรศนะของแต่ละระบบ และอีกประการหนึ่งพบว่า แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาอิน เตียสายอัสติกะนั้น นับได้ว่าเป็นแนวความคิดพื้นฐานนำไปสู่แนวความคิดเรื่องอื่น ๆ ทั่วๆ ไป ทั้งนี้ เพราะปรัชญาสายอัสติกะทุกระบบกล่าวถึง เรื่องนี้ในแง่ของอภิปรัชญา ซึ่งมีความสัมพันธ์กับเรื่องอื่น ๆ ทั่วๆ ไป เช่น เรื่องพรหมันหรืออาตมัน เรื่องชีวาตมัน และเรื่องพระ เจ้า เป็นต้น ดังนั้น การได้ศึกษาวิจัยแนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาอิน เตียสายอัสติกะ ก็ย่อมได้ศึกษาแนวความคิดเรื่องอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับเรื่องนี้ไปด้วย

จากการ วิจัยนี้พอสรุปได้ว่า แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาอิน เตียสายอัสติกะนั้นแยกได้เป็น ๓ กลุ่มคือ กลุ่มแรกอธิบายแนวความคิดเรื่อง โลกในแง่ปัจเจกนิยมเชิงพหุภาพ (pluralistic realism) ได้แก่ระบบปรัชญาอนายะ ไวเศษิกะ และ

มีนามสา กลุ่มที่สองอธิบายแนวความคิดเรื่อง โลกในแง่ทวินิยมเชิงสัจภาพ (realistic dualism) โลกในระบบปรัชญาสาขชยะ และโยคะ กลุ่มสุดท้ายโลกแก่ปรัชญาเวทาคะ แบ่งออกเป็นสายใหญ่ ๒ สายคือ อโทวะตะและวิศิษฏาโทวะตะ ปรัชญาอโทวะตะเวทาคะ อธิบายโลกไปในแง่ เอกนิยมเชิง เทวนิยม ส่วนวิศิษฏาโทวะตะเวทาคะจะอธิบายไปในแง่ สัจนิยมเชิงสรรพ เทวนิยม ถึงแม้ว่าแต่ละระบบจะอธิบายแนวความคิดในเรื่องนี้แตกต่างกันออกไป แต่ก็มีแนวความคิดร่วมกันอยู่คือ ต่างก็เชื่อ เรื่องการสร้าง และการทำลาย โลกเป็นครั้งคราว ยกเว้นปรัชญามีนามสาและเชื่อว่า โลกภายนอกเป็นสิ่งที่มีอยู่จริง ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ แม้ว่าบางระบบจะถือว่าไม่มีอยู่จริงอย่างอันคิมะกิตาม และแนวความคิดเรื่อง โลกสรุปไควว่า เป็นแนวความคิดพื้นฐานนำไปสู่แนวความคิดเรื่องอื่น ๆ อีกด้วย ทั้งนี้เพราะปรัชญาสาขาสติกะทุกระบบกล่าวถึง เรื่อง โลก และความสัมพันธ์ระหว่างโลกกับสิ่งต่าง ๆ

ขอเสนอแนะในการวิจัยต่อจากนี้คือ อาจศึกษาเรื่องความคิดของและความ หลุดพ้นในปรัชญาสาขาสติกะว่า มีทรรณะอย่างไร มีปัญหาอย่างไรบ้าง และมีความสัมพันธ์กับแนวความคิดเรื่อง โลกและสิ่งต่าง ๆ มากน้อยแค่ไหน ซึ่งจะทำให้เราเข้าใจ ปัญหาต่าง ๆ ในปรัชญาทั้ง ๒ ระบบของอินเดียนิ่งขึ้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Concept of the World in Orthodox Indian
 Philosophy
Name Mr. Udorn Ratanapakdee
Thesis Advisor Associate Professor Suntorn Na-Rangsi, Ph.D.
Department Philosophy
Academic Year 1978

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the concept of the world in orthodox Indian Philosophy and to investigate the relationship between this concept with the others. With regard to the existence of the world, attempts will also be made to find out as to how different systems of orthodox Indian thoughts have proved it.

The result of this research has exposed the fact that all orthodox systems of Indian thought consider the world to be objectively real; it is created and destroyed occasionally. Again it has revealed that the concept of the world is a fundamental one which connect to the others, because each system refers to this concept in its metaphysics in relation to the others e.g., Brāhman or Ataman, Jīva, and God, etc. Therefore in studying the problem of the world all other related problems are automatically studied.

According to this research, we may conclude that the concept of the world in orthodox Indian philosophy can be divided into three groups. The first group consisting of Nyāya, Vaisēśika and Mīmāṃsā explains the world in term of pluralistic realism. The second group, viz., Sāṅkhya and Yoga, holds to the view of realistic dualism. The third, i.e. Vedānta, is divided into two wings, namely, the Advaita and the Viśiṣṭādvaita. While the Advaita Vedānta's view is theistic monism, the Viśiṣṭādvaita Vedānta advocates the view of pantheistic realism. Although each system has some different points of view, all of them excepting Mīmāṃsā believe that the world is occasionally created and destroyed, that the world is objectively real even though it is not absolutely real to some systems, and that the existence of the external world is sensibly provable.

The suggestion for further research may be given here in some aspects, e.g., to study the bondage and liberation in orthodox Indian philosophy in order to investigate the relationship between these concepts and the world. Finally we can understand the six philosophical systems of Indian thoroughly if we clearly understand these.

พิธีกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและการแนะนำของรองศาสตราจารย์
ดร. สุนทร ฅ รังษี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย และคณาจารย์ในแผนก
ปรัชญาทุกท่านที่ไปปรึกษาปรึกษาความรู้ทางคัมภีร์ปรัชญาแก่ผู้เขียน จึงขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูง นอกจากนี้ผู้เขียนต้องขอขอบคุณเพื่อนร่วมแนวทางทุกคนที่ให้กำลังใจ และ
ผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จด้วยดี

ส่วนนี้ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแก่ทุกคนที่ยัง เวียนว่ายตาย เกิดอยู่ในโลกนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิจกรรมประกาศ.....	ช
บทที่	
๑ บทนำ.....	๑
๒ ลักษณะโดยทั่วไปของปรัชญาอินเดีย.....	๔
ความหมาย ขอบเขตและวิธีการของปรัชญาอินเดีย.....	๔
วิวัฒนาการแห่งปรัชญาอินเดีย.....	๗
ระบบต่าง ๆ แห่งปรัชญาอินเดีย.....	๘
ลักษณะสามัญแห่งปรัชญาอินเดีย.....	๑๑
๓ แนวความคิดเรื่อง โลกในพระเวท.....	๑๔
ประวัติความเป็นมา.....	๑๔
ความหมายและลักษณะโดยทั่วไป.....	๑๕
แนวความคิดเรื่อง โลกในยุคพระเวท.....	๑๗
๔ แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาอุปนิษัท.....	๒๒
ลักษณะโดยทั่วไปของอุปนิษัท.....	๒๒
โลก การสร้าง โลกและการ เกิดขึ้นของ โลก.....	๓๑
การสร้าง โลกในลักษณะอนินทรีย์ธรรมชาติ.....	๓๗
การสร้าง โลกในลักษณะอินทรีย์ธรรมชาติ.....	๔๐
ความสัมพันธ์ระหว่าง โลกและพรหมัน.....	๔๓
การวิเคราะห์แนวความคิดเรื่อง โลกในอุปนิษัท.....	๕๒

บทที่

๕	แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาอินเดียสายอัสติกะ.....	๕๖
	แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาอนายะ.....	๕๗
	แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาไวเชษิกะ.....	๖๔
	แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาasanghye.....	๖๕
	แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาโยคะ.....	๗๖
	แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญามีมามสา.....	๗๕
	แนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาเวทาคะ.....	๘๐
๖	การวิเคราะห์ เปรียบเทียบแนวความคิดเรื่อง โลกในปรัชญาอินเดีย	
	สายอัสติกะ.....	๘๘
๗	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	๑๐๗
	บรรณานุกรม.....	๑๑๑
	ประวัติการศึกษา.....	๑๑๓

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย